

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl v senátě složeném z předsedkyně Karly Cháberové a soudců Štěpána Výborného a Jana Kratochvíla ve věci

žalobce: **I. K.**, nar. X
státní příslušnost Tuniská republika
hlášený pobyt v ČR: M. 721/1, P.

zastoupen: Mgr. Pavol Kehl, advokát
sídlem Panská 895/6, 110 00 Praha 1

proti
žalovanému: **Ministerstvo zahraničních věcí**
sídlem Loretánské náměstí 101/5, 110 00 Praha 1

za účasti zúčastněné
osoby: **I. H.**,
bytem X

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 11. 1. 2021, č. j. 300711/2021-VO

takto:

- I. Žaloba se zamítá.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění

I. Vymezení věci a průběh řízení před správním orgánem

1. Žalobce se podanou žalobou domáhal zrušení v záhlaví uvedeného rozhodnutí (dále jen „napadené rozhodnutí“), kterým žalovaný na základě žádosti žalobce o nové posouzení důvodů pro neudělení krátkodobého víza postupem dle § 180e odst. 6 zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o pobytu cizinců“) shledal rozhodnutí Velvyslanectví České republiky v Tunisu o neudělení krátkodobého víza v souladu s § 20 odst. 5 písm. e) zákona o pobytu cizinců.
2. Rozhodnutím ze dne 12. 10. 2020 byla Velvyslanectvím České republiky v Tunisu zamítnuta žádost žalobce o udělení víza č. X, neboť správní orgán dospěl k závěru, že žadatel se dopustil obcházení zákona o pobytu cizinců s cílem získat vízum k pobytu na území České republiky. Zamítnutí žádosti žalobce vychází ze skutečností zjištěných při pohovoru vedeném dne 6. 10. 2020 paralelně s žalobcem a s jeho manželkou, I. H., která je v tomto řízení v postavení osoby zúčastněné na řízení (dále jen „manželka“) a z dalších předložených dokladů. Okolnosti seznámení (v srpnu 2019 v hotelu na Djerbě během rekreace manželky), další rychlý průběh vztahu (do Tuniska přicestovala manželka znovu krátce v říjnu 2019), brzké uzavření manželství (v lednu 2020 na teprve třetím osobním setkání manželů) a další vývoj vztahu (po svatbě již manželka Tunisko nenavštívila) odpovídají typickému „modu operandi“ účelově uzavřených sňatků. Velvyslanectví dále poukázalo na velký věkový rozdíl mezi manželi (manžel je o 18 let mladší), na to, že nehovoří společným jazykem a že se manželé neshodli v otázce vzájemné finanční výpomoci. Také neušlo pozornosti, že manželka udržuje přátelství nejméně s dvěma dalšími ženami, jež mají za muže cizince z geografické oblasti Maghreb.
3. Velvyslanectví dovodilo, že žalobce požádal o vízum za účelem zneužití práva přiznaného rodinným příslušníkům občanů Evropské unie, a to sice práva svobodně se pohybovat a pobývat na území členských států, jež je zaručeno na základě Směrnice 2004/38/ES o právu občanů Unie a jejich rodinných příslušníků svobodně se pohybovat a pobývat na území členských států a na základě zákona o pobytu cizinců. Uvedeným rozhodnutím tedy Velvyslanectví České republiky podle § 20 odst. 5 písm. e) zákona o pobytu cizinců krátkodobé vízum neudělilo s tím, že došlo k obcházení zákona formou účelového uzavření manželství.
4. Žalobce následně podal žádost o nové posouzení neudělení krátkodobého víza (žádost je datována zjevně nesprávným datem dne 21. 7. 2020). V doplnění žádosti ze dne 3. 11. 2020 pak žalobce namítl, že prvostupňové rozhodnutí bylo vydáno v rozporu s § 3 správního řádu, neboť zjištění velvyslanectví neodpovídají skutkovému stavu věci. Detailně se vyjádřil ke zjištěním, ze kterých vycházelo odůvodnění prvostupňového rozhodnutí. Argumentace žalobce byla v podstatě shodná s dále uvedenými žalobními body.

II. Napadené rozhodnutí

5. Žalovaný v odůvodnění napadeného rozhodnutí uvedl, že na základě doporučení vztahujících se k aplikaci Směrnice 2004/38/ES, tj. Sdělení Evropské komise Evropskému

parlamentu a Radě č. COM (2009) 313 final a Sdělení Evropské komise Evropskému parlamentu a Radě č. COM (2014) 604 final, jehož přílohou je „Příručka pro řešení otázky účelových sňatků mezi občany EU a státními příslušníky třetích zemí (dále jen „příručka“), zkoumal, zda existují indikativní kritéria, která poukazují na to, že zneužití práv společenství je nepravděpodobné, tedy že manželství žalobce nebylo s občankou České republiky uzavřeno účelově.

6. Dle žalovaného nelze konstatovat, že by žalobce bez problémů získal právo pobytu, nebo že by již legálně pobýval v členském státě EU. Žalobce také neobdržel v posledních třech letech schengenské vízum.
7. Žalovaný v odůvodnění dále poukázal na to, že přestože má žalobce technické vzdělání, v době seznámení s budoucí manželkou nabízel na pláži za úplatu pedikúrní rybičky. Nyní je prodejcem ojetých vozidel. Svůj příjem označil žalobce sám za nestabilní. Před svatbou nic nevlastnil.
8. Žalovaný dále poukázal na způsob seznámení a dalšího vývoj vztahu, jež vykazují znaky typického „marriage by deception“, neboť manželé navzdory úmyslu uzavřít sňatek spolu v předsvatebním období nebyli v dlouhodobém osobním kontaktu. Manželství rovněž netrvá dlouhou dobu (ke dni vydání napadeného rozhodnutí necelý 1 rok). Pár ani nepřijal dlouhodobý finanční závazek se společnou odpovědností, přitom žalovaný výslovně odmítl za takový závazek považovat skutečnost, že manželka poslala svému manželovi 1 milion Kč na koupi pozemku v Tunisku. Žalovaný tak dospěl k závěru, že indikativní kritéria hovořící ve prospěch žalobce jako žadatele nebyla naplněna a nelze tedy jednoznačně vyloučit, že se o účelové manželství nejedná.
9. Žalovaný přistoupil k prověření indikativních kritérií, která naopak na účelovost uzavření manželství poukazují.
10. Zde žalovaný vyšel ze zjištění, že mezi manželi je velký věkový rozdíl, manželka je o 18 let starší, což je výrazný nepoměr. Žalovaný rovněž poukázal na to, že komunikace mezi manželi má probíhat ve francouzštině. Při nahlédnutí do zpráv na mobilním telefonu se však ukázalo, že jde o komunikaci značně jednoduchou a na informace chudou. To dle žalovaného nesvědčí o intenzitě a prohlubování vztahu, jakož ani o tom, že by manželé řešili zásadní otázky týkající se plánovaného společného soužití v České republice. O intenzitě vztahu nesvědčí dle žalovaného ani to, že v průběhu řízení o udělení víza nebyly předloženy jiné fotografie než ty zachycující samotné manžele (tedy například společné fotografie s rodinnými příslušníky či v různých jiných životních situacích, a to dokonce ani ze svatby). Pokud jde o průběh svatby, nebyl na ní přítomen nikdo z rodiny manželky. Na účelovost sňatku lze usuzovat i z toho, že ač je manželka matkou nezletilého dítěte, manžel se se synem manželky zatím ani nesetkal a dokonce ani netrval na seznámení s ním. Vzhledem k údajně plánovanému společnému soužití všech tří osob je však dle názoru žalovaného tento fakt nejvíce problematický a svědčí o nezájmu žalobce, jenž lze interpretovat jako snahu pouze získat právo vstupu a pobytu v EU. Pokud jde o majetkové poměry, žalovaný poukázal na rozpory v částkách, jež má manželka žalobci zasílat jako finanční podporu. Za znepokojivé poté označil tvrzení, že manželka zaslala před uzavřením sňatku žalobci částku 1 milion Kč, aby se stal výhradním vlastníkem nemovitosti v Tunisku, a to navzdory situaci, že je sama nemajetná, bydlí v nájmu a syn je v dočasné péči jejích rodičů. Ani jeden z manželů přitom nezmiňoval možnost, že by v budoucnu žili v Tunisku. Závěrem se žalovaný zabýval tvrzením o plánovaném pořízení

vlastních potomků, jež označil za čistě účelové vzhledem k věku manželky. Také nezůstala nepovšimnuta neznalost českého jazyka a reálií České republiky na straně žalobce, což nesvědčí tvrzenému účelu žádosti (soužití s občanem EU), ale spíše zjevné snaze získat právo vstupu a pobytu v EU a přesunout se do již vniklé komunity krajanů v zahraničí.

11. Žalovaný připustil, že ze strany manželky se o účelové uzavření manželství nejedná, resp. nejde o něj v tom smyslu, že by jej činila za účelem finančního prospěchu. Jako účelové však bylo vyhodnoceno jednání žalobce.
12. Z uvedených důvodů žalovaný rozhodl tak, jak je uvedeno ve výroku napadeného rozhodnutí.

III. Žaloba

13. Žalobce v žalobě nejprve uvedl výčet ustanovení různých zákonů, jež byly dle jeho mínění napadeným rozhodnutím a v předchozím řízení porušeny. K tomuto však neuvedl konkrétní argumentaci. Soud se proto touto částí žaloby nebude blíže zabývat.
14. Způsobilým žalobním bodem je námitka, že napadené rozhodnutí neodpovídá „*skutečnému skutkovému stavu*“. Žalobce brojí proti hodnocení zjištěného skutkového stavu, které vedlo žalovaného k závěru, že žalobce vstoupil do manželského svazku z účelových důvodů.
15. Žalobce se vymezil zejména proti hodnocení jednotlivých skutkových zjištění, jež se týkají:
 - otázky krátkodobosti vztahu před uzavřením manželství
16. Namítal, že sice manželka cestovala do Tuniska pouze třikrát, přičemž na třetí návštěvě již byl uzavřen sňatek, odůvodnil to však mimořádnou intenzitou vztahu. Poukázal také na to, že manželka je zaměstnána a cesty do Tuniska jsou nákladné. Nemůže si je proto z časových i finančních důvodů dovolit podnikat častěji, ač by byli oba manželé rádi.
 - způsobu seznámení
17. Závěr, že okolnosti seznámení odpovídají obvyklému scénáři účelových sňatků, považuje žalobce za ničím nepodloženou domněnku. Zdůraznil, že seznámení bylo náhodné, nikým nezprostředkované, došlo k němu osobně. Uvedl, že žalovaný presumuje jakýsi „správný“ způsob seznámení.
 - nepřijetí společného závazku
18. Žalobce se ohradil proti závěrům v napadeném rozhodnutí, jež se týkají nabytí nemovitosti (pozemku) v Tunisku. Vysvětloval, že platba z vlastních prostředků manželky byla řádně doložena. Fakt, že jako kupující je ve smlouvě uveden pouze žalobce, je odůvodněn tím, že k tomu došlo před uzavřením sňatku a že z důvodu tamní právní úpravy nemohla manželka nemovitost v Tunisku nabýt. Žalobce zdůraznil, že žádná účelová manželka by obnos v takové výši neposkytla, závěr žalovaného je proto lichý. S manželkou sice nechtějí v Tunisku žít a pozemek v oblíbené turistické destinaci nebyl zakoupen za účelem společného bydlení, jeho budoucí využití je pro turistický ruch.
 - hodnocení manželství jako účelového
19. Přístup žalovaného je dle žalobce předpojatý a sledující předem vykonstruovaný závěr, který je nepřezkoumatelný. Primární povinností správního orgánu by měl být respekt k manželskému svazku a tedy povinnost považovat jej za řádný, pokud se neprokáže opak. Žalobce však od počátku řízení cítil, že jeho pozice je opačná, že musí prokazovat, že

účelové manželství neuzavřel. Žalobce v naznačeném přístupu žalovaného spatřuje rozpor se zásadou materiální pravdy.

- věkového rozdílu
20. Žalobce vyjádřil přesvědčení, že nekonvenčnost manželství v tomto ohledu nepředstavuje automaticky vadu svazku a neindikuje sama o sobě jeho účelovost.
- komunikačního jazyka mezi manželi
21. V tomto bodě dle žalobce žalovaný rezignoval na vypořádání se s informacemi uvedenými v žádosti o nové posouzení. Zejména poukázal na to, že manželka se živila jako tlumočnice do francouzštiny a jazyk ovládá. Manželé spolu v tomto jazyce bez problému komunikují.
- předložených fotografií
22. Žalobce namítl, že správními orgány nebyl upozorněn na to, že by měl dokládat ještě další fotografie, pokud ty již předložené byly shledány jako nedostačující. Má za to, že k tomu měl být vyzván.
- zpochybnění plánovaného založení rodiny
23. Zde jde opět o předpojatost žalovaného a jeho necitlivý přístup k účastníkům řízení.
- závěru, že žalobce se nehodlá usídlit v České republice, neboť nezná její jazyk a realie
24. Proti tomuto závěru žalobce namítl, že žádá o udělení krátkodobého víza do 90 dnů. Pro takovýto pobyt není nutné, aby ovládal český jazyk a měl o České republice znalosti, není tedy správné, že po něm žalovaný de facto požaduje, „aby projevil jistý zájem na integraci“.
25. Kromě popsanych bodů, jež věcně kopírují argumentaci žalovaného v napadeném rozhodnutí, žalobce uvedl, že denně komunikuje se synem manželky, a to v anglickém jazyce. Není tedy pravdou, že by o syna manželky nejevil zájem.

IV. Vyjádření žalovaného

26. Žalovaný ve svém vyjádření k žalobě uvedl, že žalobu považuje za nedůvodnou. Napadené rozhodnutí, jakož i rozhodnutí Velvyslanectví České republiky v Tunisu, je právně i věcně odůvodněno a nelze je označit za nepřezkoumatelné ani za nezákonné.
27. Manželka jako osoba zúčastněná na řízení se k žalobě blíže nevyjádřila.

V. Jednání před soudem

28. Při jednání zástupce žalobce zopakoval důvody uvedené v žalobě a zdůraznil, že indikativní kritéria, ze kterých žalovaný vycházel, nejsou stanovena závazným právním předpisem. Poukázal na to, že manželé spolu mohou komunikovat, neboť paní H. ovládá francouzštinu. Požadavek na sdílené společné domácnosti před podáním žádosti není realistický, neboť manželka je vázána na pobyt v České republice, kde má zaměstnání a syna. Skutečnost, že manželovi zaslala částku 1 000 000 Kč na koupi nemovitosti svědčí o tom, že se nejedná o účelové manželství. V takových případech je totiž naopak placeno manželkám za ochotu uzavřít sňatek. Dále rovněž nesouhlasil s hodnocením věkového rozdílu mezi manželi jako indikátoru účelovosti sňatku. Žalobci nemůže být přičítána k tíži neznalost a jazyka a reálií České republiky. Vyslovil domněnku, že žalovaný při rozhodování vycházel ze zaujatého stanoviska, že muži z dané oblasti se snaží

prostřednictvím účelových manželství získat oprávnění k pobytu v Evropě. Navrhl zrušení napadeného rozhodnutí a vrácení věci k dalšímu řízení.

29. Zástupkyně žalovaného uvedla, že posuzování manželství v dané věci vycházelo pouze ze skutkových okolností. Rozhodující bylo, že manželé se setkali pouze třikrát, přitom v rámci třetí návštěvy se již konala svatba. Manželé nevytvářeli podmínky pro společný život. Od odby podání žádosti do doby vydání napadeného rozhodnutí nebyl patrný žádný vývoj ve vztahu, rodinný život se neuskutečňoval. Pokud se jedná o posuzování účelovosti uzavřeného manželství, pro závěr o naplnění tohoto znaku postačí chování jednoho z manželů, v tomto případě se jedná o žalobce, který přijímal od manželky finanční prostředky, aniž by nějak doložil důvodnost jejich potřeby. S odkazem na odůvodnění napadeného rozhodnutí a na vyjádření k žalobě navrhla její zamítnutí.
30. Manželka žalobce jako zúčastněná osoba uvedla, že vztah se žalobcem nadále trvá. Manželství nebylo uzavřeno účelově, syn manžela zná, v Tunisu jsou na pozemku zakoupeném za zaslaný milión korun vybudovány základy domu. Byla od počátku srozuměna s tím, že se bude jednat o majetek, kde bude jako vlastník uveden pouze manžel. Vyslovila souhlas se žalobním návrhem na zrušení napadeného rozhodnutí.

VI. Posouzení věci soudem

31. Městský soud v Praze na základě žaloby v rozsahu žalobních bodů, kterým je vázán (§ 75 odst. 2 s. ř. s.), přezkoumal napadené rozhodnutí včetně řízení, které jeho vydání předcházelo, a dospěl k závěru, že žaloba nebyla podána důvodně. Při přezkoumání rozhodnutí soud vychází ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu (§ 75 odst. 1 s. ř. s.).
32. Podle § 20 odst. 1 zákona o pobytu cizinců podmínky udělování krátkodobého víza, důvody jeho neudělení, podmínky prodloužení doby pobytu na krátkodobé vízum a důvody zrušení jeho platnosti stanoví přímo použitelný právní předpis Evropských společenství. Tímto předpisem je Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 810/2009 ze dne 13. července 2009 o kodexu Společenství o vízech (vízový kodex).
33. Předmětem přezkumu je rozhodnutí o novém posouzení důvodů neudělení krátkodobého víza. Žádost o nové posouzení důvodů neudělení krátkodobého víza je zvláštním druhem opravného prostředku proti rozhodnutí o neudělení víza. Řízení o ní je upraveno v § 180e zákona o pobytu cizinců, kde je v odstavci 6 stanoveno, že Ministerstvo zahraničních věcí posuzuje soulad důvodů neudělení krátkodobého víza, o kterém rozhodl zastupitelský úřad, s důvody stanovenými přímo použitelným právním předpisem Evropské unie (vízový kodex).
34. Žalobce v podané žalobě namítl nesprávnost závěrů vyslovených žalovaným v napadeném rozhodnutí, neboť manželství s českou státní občankou neuzavřel účelově.
35. Podle § 20 odst. 5 písm. e) zákona o pobytu cizinců *cizinci, který žádá o krátkodobé vízum jako rodinný příslušník občana Evropské unie a sám není občanem Evropské unie a hodlá doprovázet občana Evropské unie na území nebo následovat občana Evropské unie, který na území pobývá, se krátkodobé vízum neudělí, jestliže se dopustil obcházení tohoto zákona s cílem získat vízum k pobytu na území, zejména pokud účelově uzavřel manželství nebo jeho účelově prohlášeným souhlasem bylo určeno otcovství.*

36. Nejvyšší správní soud se k otázce posuzování účelovosti uzavřených sňatků vyjadřoval ve své judikatuře opakovaně. Např. v rozsudku, č. j. 10 Azs 115/2015-38, ze dne 6. 10.2015, uvedl, že ...*“vzhledem k tomu, že právní úprava zákona o pobytu cizinců vychází z práva Evropské unie, je v tomto směru vhodné poukázat na sdělení Komise Evropskému parlamentu a Radě o pokynech pro lepší provádění a uplatňování směrnice 2004/38/ES o právu občanů Unie a jejich rodinných příslušníků svobodně se pohybovat a pobývat na území členských států [sdělení Komise ze dne 2. 7. 2009, KOM(2009) 313]. Při úvaze, zda existuje úmysl zneužít práv přiznaných směrnicí výlučně za účelem obejít vnitrostátní právní předpisy upravující přistěhovalectví, lze užít dvou souborů indikativních kritérií, jež poukazují na to, že zneužití práv Společenství je v daném případě nepravděpodobné, nebo naopak spíše pravděpodobné“.*
37. Žalovaný v souladu s citovanou judikaturou Nejvyššího správního soudu vycházel i ze Sdělení Komise Evropskému parlamentu a Radě č. COM (2014)604 Final, jehož přílohou je Příručka pro řešení otázky účelových sňatků mezi občany EU a státními příslušníky třetích zemí v kontextu práva EU o volném pohybu občanů EU (dále jen „příručka“). Uvedená příručka obsahuje výčet indikativních kritérií (dále jen „indikativní kritéria“), kterými se žalovaný jako vodítkem řídil, a optikou kterých poměry žalobce a jeho manželky od doby bezprostředně předcházející uzavření sňatku až do doby vydání napadeného rozhodnutí hodnotil.
38. V odůvodnění napadeného rozhodnutí se žalovaný zabýval nejprve naplněním první skupiny indikativních kritérií, tedy těch, při jejichž splnění by bylo možné se důvodně domnívat, že o účelově uzavřený sňatek nejde. Zdůraznil přitom skutečnosti, jež vyplynuly z podané žádosti a zejména z pohovoru vedeného s oběma manželi.
39. Tato (účelové manželství vylučující) indikativní kritéria dle příručky (obecně) jsou:
- manžel, který je státním příslušníkem třetí země, by bez problémů získal právo pobytu sám nebo již legálně pobýval v členském státě občana EU předtím;
 - pár byl před sňatkem v dlouhodobém vztahu;
 - pár měl společné bydliště/domácnost po dlouhou dobu
 - pár přijal vážný dlouhodobý právní nebo finanční závazek se společnou odpovědností (hypotéka na bydlení atd.)
 - manželství trvá dlouhou dobu
40. Žalovaný vyšel ze zjištění, že žalobci v posledních třech letech nesvědčil žádný druh schengenského víza, uvedl také, že nelze konstatovat, že by bez problémů získal právo pobytu, nebo by mu již legální titul k pobytu náležel. Dále měl za nesplněné i kritérium trvání vztahu před svatbou. Přihlédl k době trvání manželství a k tomu, že spolu manželé nežijí. Zdůvodnil také, proč za vážný dlouhodobý finanční závazek nepovažuje platbu ze strany manželsky ve výši 1 milionu Kč.
41. Soud souhlasí se závěrem žalovaného, že zásadním kritériem byla nízká intenzita vztahu před uzavřením sňatku. Z důvodu sporadických osobních kontaktů bylo vyloučeno, aby se pár před svatbou vzájemně poznal, vytvořil si společné vazby a ujistil se o sdílení společných hodnot. Ke svatbě přitom došlo již po necelém půl roce od seznámení a to při teprve třetím osobním setkání budoucích manželů.
42. Soud tedy shledal jako opodstatněný závěr žalovaného o nenaplnění shora uvedených kritérií, přičemž konstatuje, že v odůvodnění napadeného rozhodnutí žalovaný shrnul své

úvahy přezkoumatelným a přesvědčivým způsobem (srov. rozsudek NSS č. j. 4 Azs 228/2015 - 40, bod [61] podle kterého „v odůvodnění rozhodnutí musí správní orgán jasně a přezkoumatelně vysvětlit jednak, co vyvolalo pochybnosti o řádnosti manželství, jednak jaké všechny skutečnosti během řízení zjistil, které z nich hovoří ve prospěch závěru, že se jedná o řádné manželství, a které naopak proti tomuto závěru.“).

43. Z napadeného rozhodnutí dále vyplývá, že žalovaný se po závěru o nenaplnění okolností vylučujících účelovost sňatku zaměřil i na druhou skupinu kritérií, jež naopak účelové uzavření sňatku s velkou mírou pravděpodobnosti indikují. Zohlednil přitom zejména kritérium obecně v příručce vymezené jako jazyková bariéra a nesoulad, pokud jde o důležité informace, které se manželů týkají.
44. V tomto ohledu zhodnotil žalovaný za podstatný především způsob komunikace mezi manželi. Ač bylo oběma manželi tvrzeno, že konverzaci ve francouzském jazyce bezpečně ovládají (u manželky dokonce na úrovni tlumočnice), z nahlédnutí do vzájemné komunikace pomocí textových zpráv vyplynulo, že manželé si zasílají jednouchá sdělení a obrázky. O praktické schopnosti porozumět se nesvědčí četnost takových prostých každodenních zpráv, ale právě to, zda spolu řeší i možné problémy, pochybnosti a poskytují si vzájemnou emocionální oporu.
45. V odůvodnění napadeného rozhodnutí žalovaný dále zmínil, že se manželé neshodují na výši pravidelných měsíčních příspěvků ze strany manželky. Otázka fungování vztahu po stránce materiální je přitom velmi významná a to zejména s ohledem na příjmy manželů, které lze označit na straně manželky za průměrné a na straně žalobce jako nestabilní.
46. Žalovaný zmínil, že z hlediska účelovosti lze jako významné hodnotit i to, že nic nesvědčí o trvalých vazbách nejen mezi manželi, ale i mezi nimi a členy jejich rodin. Ze svatby konané v početném složení nepředložil pár žádné fotografie. Pokud se jedná o syna manželky žalobce, k tomu byla ze strany žalobce zjištěna v podstatě nulová vazba. Z pohovorů vyplynulo, že se s ním žalobce seznámil pouze během prvního setkání (seznámení) páru, kdy synovi manželky bylo 12 let. Na další návštěvu a na svatbu však syn manželku nedoprovázel. Výslovně zdůraznili, že chtějí žít klidný rodinný život. Soud k tomu dodává, že taková zásadní změna v uspořádání rodinného života, kdy do něj vstoupí nový partner rodiče, je velkou zátěží pro společné soužití i za situace, kdy se všichni aktéři vzájemně delší dobu znají a pravidelně se navštěvují. Stručné vyjádření obou manželů o tom, že v tom nevidí žádný problém, se jeví spíše jako nevěrohodné, a to už z toho důvodu, že z pohovorů nevyplynul žádný zřejmý zájem žalobce na tom, aby syna manželky poznal. Neuvedl žádné detaily, věděl pouze to, že chlapec žije u prarodičů a navštěvuje základní školu. Nezná jeho koníčky, přátele, školní prospěch atd. Tvrzení o tom, že spolu denně komunikují anglicky, nemůže obstát, neboť takový kontakt nemůže být s ohledem na obvyklé jazykové vybavení dítěte tohoto věku dostatečný. Nepominutelným faktem je i to, že syn je ve věku, kdy zcela zřejmě je schopen projevit své přání a názor na osobní život matky. Soužití s dítětem na hranici pubertálního věku klade vysoké nároky na přijetí jeho osobnosti. Dítě tohoto věku v žádném případě není pouhým „spolubydlícím“ pro dojem harmonického soužití. Z pohovorů však vůbec nevyplynulo, že by manželé toto spolu řešili, o možných problémech a výzvách budoucího rodinného uspořádání spolu hovořili, či si to snad alespoň připouštěli. I to se v celém kontextu zdá jako velmi nevěrohodné a poukazuje to na neexistenci hloubky vztahu a také na účelovost tvrzení, že spolu manželé v České republice hodlají žít.

47. I ekonomický potenciál společného soužití vyvolává pochybnosti. Jak bylo v předchozím řízení prokázáno, žalobce fakticky nemá do domácnosti čím materiálně přispět, jeho vzdělání je v kombinaci s neznalostí českého jazyka či angličtiny (dochází nyní pouze na kurz) velmi problematické z hlediska uplatnění na trhu práce.
48. Nejasná je dle názoru soudu i otázka budoucího ekonomického směřování vztahu. Ani jeden z manželů nic významného nevlastní, přesto „přijali závazek“ na koupi pozemku v Tunisku jako investici za účelem podnikání v oblasti turismu. Zůstává nezodpovězeno, jak by podnikatelský záměr realizovali z České republiky, jaký by byl vstupní kapitál (když ani jeden z manželů nic významného nevlastní), jak by byl jakýkoliv projekt spravován atd. Manželé se však neshodli ani na tom, kdo pozemek vlastně koupil a nyní vlastní (když z žalobních tvrzení vyplývá, že pozemek je evidován z důvodu tamní právní úpravy pouze na žalobce, neboť jej před svatbou nemohli nabýt spolu, žalobce však ve svém pohovoru uvedl, že jej koupila právě manželka a s jejím původem není ze strany úřadů žádný problém). Žalovaný tedy správně vyhodnotil, že údajné přijetí společného závazku v podobě koupě nemovitosti bylo pouze fingováno, neboť to byla jedna ze zbývajících možností jak indikativní kritéria naplnit.
49. Pokud jde o hodnocení splnění kritérií, soud poukazuje na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 26. 9. 2018 č. j. 10 Azs 68/2018 – 39, podle něhož *„při posuzování manželství je třeba mít vždy na zřeteli, že neexistuje jeden společensky akceptovaný model manželství s jasně definovaným obsahem. Lidé jsou různí, uzavírají sňatky z různých pohnutek a logicky se liší i následný obsah svazku. Za účelově uzavřený proto nelze označit každý sňatek cizince s občanem EU, který v očích správního orgánu nedosahuje kvality ideálního modelu manželského vztahu nebo který manželé uzavřeli mj. i z důvodu řešení pobytové situace cizince. Jak totiž plyne z výše uvedené judikatury, je třeba dokládat snahu obejít zákon o pobytu cizinců, tj. uzavřít svazek pouze za účelem získat pobytové oprávnění, nikoliv nedokonalosti vztahu manželů. Ambicí směrnice 2004/38/ES a zákona o pobytu cizinců není podrobit zevrubné kritice manželské svazky cizinců s občany EU, ale odhalit a neudělit přechodný pobyt těm cizincům, kteří institutu manželství zneužívají.“*
50. Soud v tomto ohledu dospěl k závěru, že rozhodnutí žalovaného ob stojí, neboť projevené nesrovnalosti jsou takového rázu, že žalobcem zmíněnou nekonvenčnost vztahu dalece předčí. Žalovaný přitom pojal své hodnocení zjištěných rozporů velmi komplexně a přesvědčivě.
51. Pokud jde o argument žalobce, že napadené rozhodnutí neob stojí z hlediska ochrany veřejného zájmu (myšleno zřejmě ochrany manželského soužití), soud dospěl k závěru, že žalovaný v napadeném rozhodnutí toto hledisko hodnotil dostatečně. Žalovaný vzal do úvahy i osobní poměry manželky, tedy to, že je matkou nezletilého dítěte, sama nemajetná a za neobjasněných okolností poukázala nestandardně vysokou částku 1 mil. Kč do zahraničí. To žalovaný v odůvodnění rozhodnutí výslovně označil za „znepokojující“, což svědčí o tom, že vzal do úvahy nejen širší ochranu rodinného života ale i zejména nezletilého dítěte.
52. Nakonec se soud zabýval i vývojem vztahu mezi manželi po vydání napadeného rozhodnutí. Pokud by se totiž ukázalo, že manželství v mezidobí začalo svou funkci naplňovat, bylo by třeba předchozí závěry o jeho účelovosti přehodnotit. Uvedené vychází z rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 4. 3. 2020 č. j. 10 Azs 375/2019 -39, podle kterého *„pokud manželství plní svou funkci, není možné takové manželství považovat za*

účelově uzavřené, a to ani tehdy, pokud by tomu tak od úplného počátku nebylo. Podstatným je tedy i prohlubování vztahu, upevňování manželství v čase a jeho rozvoj.“. Ze skutečností zjištěných při ústním jednání však soud ověřil, že k ničemu takovému nedošlo.

53. I když jsou dle sdělení manželky manželé stále ve spojení a ona dle možností několikrát na dovolenou odcestovala do Tunisu, manželství zcela evidentně ani ke dni rozhodnutí soudu neplní svou funkci a ani jeho další vývoj nesvědčí o tom, že by nebylo uzavřeno účelově. Neuvedla nic významného, co by ji s manželem spojovalo. Ani žaloba v tomto ohledu nepřináší žádná podstatná tvrzení, omezuje se pouze na všeobecné vyvracení argumentů uvedených v napadeném rozhodnutí a odmítnutí nabízejících se pochybností jako čistě spekulativních a zavádějících. S ohledem na uvedené skutečnosti je dle názoru soudu nejméně ze strany žalobce účelovost uzavřeného manželství shora konstatovanými zjištěními prokázána.

VII. Závěr

54. Na základě všech shora uvedených skutečností soud dospěl k závěru, že napadené rozhodnutí bylo vydáno na základě dostatečně a věrohodně zjištěného stavu věci a na základě stávající evropské i vnitrostátní úpravy, v souladu s rozhodovací praxí správních soudů. Proto soud podanou žalobu podle § 78 odst. 7 s. ř. s. jako nedůvodnou zamítl.
55. O náhradě nákladů řízení rozhodl soud v souladu s § 60 odst. 1 s. ř. s. Žalobce neměl ve věci úspěch, a nemá proto právo na náhradu nákladů řízení; žalovanému pak v řízení o žalobě nevznikly žádné náklady nad rámec běžné úřední činnosti.

Poučení

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

Praha dne 14. září 2022

JUDr. Karla Cháberová v. r.
předsedkyně senátu